

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης

Τμήμα Γ

Ταχ. Διεύθυνση: Λ. Αλεξάνδρας 11

Τ.Κ.: 114 73

Πληροφορίες: Α. Σαργιάνου

Τηλέφωνο: 210 641 7953

e-mail: sec.dipa@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ: ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

«ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ,

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

(ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ)

aioakimopoulou@mou.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Περιβαλλοντική έγκριση του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Την ΚΥΑ με α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 (Β' 1225) «Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ», όπως έχει τροποποιηθεί με τις ΚΥΑ υπ' αρ. 40238/2017 (Β' 3759) και ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/38181/2695/2022 (Β' 1923).
2. Το με α.π. 10763/21.10.2021 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Υπηρεσιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη», με το οποίο υποβλήθηκε στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027 (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/99391/6384/22.10.2021 και α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/100340/6426/25.10.2021).
3. Το με α.π. 3094/22.03.2022 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Υπηρεσιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη», με το οποίο υποβλήθηκε στη ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ, η επικαιροποιημένη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών

Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027 (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/28657/1899/23.03.2022).

4. Το με α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/29509/1941/28.03.2022 έγγραφο της ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ, στο οποίο αναφέρθηκε η διαδικτυακή ανάρτηση της ΣΜΠΕ (https://ymeperaa.gr/images/diavouleusi_perivallon_2021-2027/SMPE_Perivallon_2021-2027.pdf.) και στο πλαίσιο του άρθρου 7 της ΚΥΑ υπ' αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006, ζητήθηκε:
- 4.1. Από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Υπηρεσιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη», ως Αρχή Σχεδιασμού, να δημοσιοποιήσει στο κοινό την έναρξη της διαβούλευσης της ΣΜΠΕ και να δώσει στο ενδιαφερόμενο κοινό την ευκαιρία να διατυπώσει τις απόψεις του.
  - 4.2. Από τα Περιφερειακά Συμβούλια να διατυπώσουν τη γνώμη τους επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ και να θέσουν στη διάθεση του κοινού, όποτε ζητηθεί, τις πληροφορίες και τα στοιχεία του φακέλου ΣΜΠΕ.
  - 4.3. Από τις ακόλουθες Δημόσιες Αρχές να διατυπώσουν τη γνώμη τους επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ:
    - 4.3.1. Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.
    - 4.3.2. Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ), του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.
    - 4.3.3. Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
    - 4.3.4. Διεύθυνση Σχεδιασμού, Μητροπολιτικών, Αστικών και Περιαστικών Περιοχών, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
    - 4.3.5. Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
    - 4.3.6. Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
    - 4.3.7. Διεύθυνση Προστασίας Δασών, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
    - 4.3.8. Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
    - 4.3.9. Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
    - 4.3.10. Γενική Γραμματεία Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης, του Υπουργείου Τουρισμού.
    - 4.3.11. Γενική Γραμματεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

- 4.3.12. Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.
  - 4.3.13. Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων, του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.
  - 4.3.14. Γενική Γραμματεία Πολιτισμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.
  - 4.3.15. Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας, του Υπουργείου Υγείας.
  - 4.3.16. Γενική Γραμματεία Μεταφορών, του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.
  - 4.3.17. Γενική Γραμματεία Υποδομών, του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.
  - 4.3.18. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης.
  - 4.3.19. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.
  - 4.3.20. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.
  - 4.3.21. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Περιφέρειας Ηπείρου.
  - 4.3.22. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Περιφέρειας Θεσσαλίας.
  - 4.3.23. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.
  - 4.3.24. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
  - 4.3.25. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.
  - 4.3.26. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Περιφέρειας Αττικής.
  - 4.3.27. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Περιφέρειας Πελοποννήσου.
  - 4.3.28. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.
  - 4.3.29. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.
  - 4.3.30. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Περιφέρειας Κρήτης.
5. Το με α.π. 261031/29.03.2022 έγγραφο του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Αττικής, με το οποίο διαβιβάζεται το υπ' αρ. 6 ανωτέρω έγγραφο στη Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Ανάπτυξης και Κλιματικής αλλαγής και κοινοποιείται στα Δημοτικά Συμβούλια των

Δήμων της Περιφέρειας Αττικής, προς διατύπωση απόψεων – εισηγήσεων επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ.ΔΙΠΑ/33618/2343/06.04.2022).

6. Το με α.π. 132284/04.04.2022 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης Μουσείων και Τεχνικών Έργων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, με το οποίο διαβιβάζεται το υπ' αρ. 6 ανωτέρω έγγραφο σε όλες τις Υπηρεσίες Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων της ΓΔΑΜΤΕ, προς διατύπωση απόψεων επί της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ.ΔΙΠΑ/33828/2373/06.04.2022).
7. Το με α.π. 28835/12116/12.04.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Διοίκησης της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, με το οποίο διαβιβάζεται η ανακοίνωση του Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου Ιονίων Νήσων σχετικά με τη ΣΜΠΕ του θέματος, στους Δήμους και στη Διεύθυνση Πληροφορικής και Εξυπηρέτησης του Πολίτη (α.π. ΥΠΕΝ.ΔΙΠΑ/38027/2679/15.04.2022).
8. Το με α.π. 335781/18.04.2022 έγγραφο του Γραφείου Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου Αττικής, με συνημμένη την υπ' αρ. 46/22 (ΑΔΑ: 9ΤΨΑΩΗΛ-Α9Τ) απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Τροιζηνίας - Μεθάνων, με θετική γνωμοδότηση επί της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/38555/2741/18.04.2022).
9. Το με α.π. 132284/18.04.2022 έγγραφο της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου και Νοτίου Ιονίου, με αναφορά στη μη διατύπωση γνωμοδότησης για τη χωροθέτηση των δράσεων και παρεμβάσεων του προγράμματος, όπως αυτές αναφέρονται στη ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/38602/2747/18.04.2022).
10. Το με α.π. 132284/19.04.2022 έγγραφο της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Κρήτης, στο οποίο δεν διατυπώνεται αντίρρηση για την υλοποίηση των δράσεων και έργων του προγράμματος, με την προϋπόθεση να μην θιγούν τα παλαιά κτίρια ως προς τη μορφολογία, την κατασκευή και τα υλικά τους (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/39634/2820/19.04.2022).
11. Το με α.π. 61588/20.04.2022 έγγραφο γνωμοδότησης της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, με επισημάνσεις – παρατηρήσεις επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/39946/2846/20.04.2022).
12. Το με α.π. ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/32478/583/28.04.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, χωρίς αντιρρήσεις για τη ΣΜΠΕ και με επισημάνσεις σχετικά με το θεσμικό σχεδιασμό διαχείρισης αποβλήτων (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/41785/2942/28.04.2022).
13. Το με α.π. 365719/28.04.2022 έγγραφο του Γραφείου Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου Αττικής, με συνημμένη την υπ' αρ. 68/22 (ΑΔΑ: ΨΧΔΣΩΛΩ-ΙΨΔ) απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Κορυδαλλού, με θετική γνωμοδότηση επί της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/42587/3003/29.04.2022).
14. Το με α.π. 76499/263/04.05.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Διοίκησης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, με συνημμένη την υπ' αρ. 65/2022 (ΑΔΑ: ΨΧΤΝ7ΛΗ-ΣΨ3) απόφαση του

Περιφερειακού Συμβουλίου Στερεάς Ελλάδας, με θετική γνωμοδότηση επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/44497/3115/05.05.2022).

15. Το με α.π. 300319/09.05.2022 έγγραφο της Επιτροπής Ανάπτυξης Καινοτομίας και Αγροτικής Οικονομίας του Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας, με συνημμένη την υπ' αρ. 27/22 (ΑΔΑ: 99637ΛΛ-73Ε) απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας, με θετική γνωμοδότηση και επισημάνσεις, επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/45994/3217/09.05.2022).
16. Το με α.π. 394739/09.05.2022 έγγραφο του Γραφείου Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου Αττικής, με συνημμένη την υπ' αρ. 112/04-05-22 (ΑΔΑ: 6ΕΘΜΩΞΥ-ΡΒΡ) απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Πειραιά, με θετική γνωμοδότηση υπό όρους, επί της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/45778/3201/09.05.2022).
17. Το με α.π. 35074/457/11.05.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Κυκλάδων, με θετική γνωμοδότηση επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ, με την προϋπόθεση να ληφθούν υπόψη ορισμένες προτάσεις για τον περιορισμό, την αντιμετώπιση και την πρόληψη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/46960/3266/11.05.2022).
18. Το με α.π. ΥΠΕΝ/ΔΣΜΠ/29558/394/11.05.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Μητροπολιτικών Αστικών και Περιαστικών Περιοχών, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, χωρίς αντιρρήσεις για τη ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/47182/3279/12.05.2022).
19. Το με α.π. 411244/11.05.2022 έγγραφο του Γραφείου Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου Αττικής, με συνημμένη την υπ' αρ. 7/28-04-22 (ΑΔΑ: ΨΘΛΣΩΚΠ-ΘΒΒ) απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Μεγαρέων, με θετική γνωμοδότηση επί της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/47382/3288/12.05.2022).
20. Το με α.π. 147851/05.05.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Πελοποννήσου, με επισημάνσεις – παρατηρήσεις επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/47901/3332/13.05.2022).
21. Το με α.π. 89998/1226/11.05.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, με θετική γνωμοδότηση και επισημάνσεις – παρατηρήσεις επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/49705/3472/18.05.2022).
22. Το με α.π. 61588/20.04.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, με επισημάνσεις – παρατηρήσεις επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ και συνημμένη την υπ' αρ. 6/22 Απόφαση (ΑΔΑ: 6ΡΠΓ7ΛΨ-ΖΤΜ) (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/49431/3455/18.05.2022, α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/49705/3472/18.05.2022).

α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

την περιβαλλοντική έγκριση του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027, βάσει της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και των αποτελεσμάτων της δημόσιας διαβούλευσης, με τους ακόλουθους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις, που θα πρέπει να τηρούνται κατά την εξειδίκευση και υλοποίησή του, με μέριμνα της Αρχής Σχεδιασμού, καθώς και του συνόλου των φυσικών και νομικών προσώπων που θα συμμετάσχουν στις ως άνω ενέργειες.

A. Συνοπτική περιγραφή του προγράμματος

Το Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027 διαμορφώνεται βάσει του νέου αναπτυξιακού πλαισίου της Χώρας, με κεντρικό άξονα σχεδιασμού το Στόχο Πολιτικής 2 του ΕΣΠΑ 2021-2027, για μια «πιο πράσινη Ευρώπη», μέσω προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρότερες μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και διαχείρισης των περιβαλλοντικών κινδύνων.

Οι άξονες προτεραιότητας του προγράμματος είναι:

1. Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ – Ενεργειακές Υποδομές
2. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
3. Αστική αναζωογόνηση
4. Ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων - Μετάβαση στην κυκλική οικονομία
5. Προστασία βιοποικιλότητας
6. Τεχνική Βοήθεια

B. Διαφοροποιήσεις που επιβάλλονται στο πρόγραμμα από την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης και όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του προγράμματος

B.1. Διαφοροποιήσεις που επιβάλλονται στο πρόγραμμα από την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης

Η διάρθρωση και το περιεχόμενο του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027, όπως αυτό περιγράφεται στη ΣΜΠΕ δεν χρειάζεται να υποστούν διαφοροποιήσεις πριν την έγκρισή του, διότι το πρόγραμμα ενσωματώνει επαρκώς την περιβαλλοντική διάσταση.

B.II. Όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του προγράμματος

Για την πληρέστερη προστασία και την ορθολογικότερη διαχείριση του περιβάλλοντος, η έγκριση του προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027 θα πρέπει να συνοδεύεται από τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις που ακολουθούν.

1. Η ολοκληρωμένη μέριμνα για την πρόληψη, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο περιβάλλον θα πρέπει να αποτελέσει οριζόντια απαίτηση κατά τις διαδικασίες υλοποίησης του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027. Για το σκοπό αυτό, η Αρχή Σχεδιασμού, στο πλαίσιο του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του προγράμματος, οφείλει να διασφαλίζει ότι οι δράσεις του προγράμματος θα χαρακτηρίζονται από επαρκή περιβαλλοντική συμβατότητα. Δομικά στοιχεία της διαδικασίας αυτής μπορούν να αποτελέσουν, ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά, τα εξής:

1.1. Αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο, κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση κάθε δράσης του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027, έχουν ληφθεί υπόψη:

1.1.1. Οι περιφερειακές και εθνικές δεσμεύσεις για την κλιματική αλλαγή, τόσο σε ότι αφορά στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου όσο και στην προσαρμογή στις μεταβολές που συντελέστηκαν ή επέρχονται, όπως τα παραπάνω αποτυπώνονται στα σχετικά εθνικά ή περιφερειακά σχέδια.

1.1.2. Ο ν. 4936/2022 «Εθνικός Κλιματικός Νόμος - Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 105) και το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Β' 4893/2019), όπως εκάστοτε ισχύει.

1.1.3. Ο ν. 4819/2021 «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/ 851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30^{ης} Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις» (Α' 129) και το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (Β' 185/2020), όπως εκάστοτε ισχύει.

1.1.4. Το Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (Β' 182/2021).

- 1.1.5. Η εθνική στρατηγική και οι ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για τη βιοποικιλότητα.
  - 1.1.6. Το σύστημα χωρικού σχεδιασμού (ν. 4759/2020 όπως ισχύει) και τα σχέδια που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο εφαρμογής του.
  - 1.1.7. Οι κατευθύνσεις και απαιτήσεις των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Υδατικών Διαμερισμάτων των περιοχών παρέμβασης του προγράμματος.
  - 1.1.8. Οι εξελίξεις στο εθνικό και ενωσιακό επίπεδο που αφορούν στην ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική, στο θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό και στη γαλάζια ανάπτυξη.
  - 1.1.9. Οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.
- 1.2. Απαίτηση ένταξης στο σχεδιασμό των δράσεων του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027, συστήματος διασφάλισης ότι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η λειτουργία των έργων που θα προκύψουν ως αποτέλεσμα των δράσεων του προγράμματος, θα χαρακτηρίζονται εξαρχής από:
- 1.2.1. Ανταπόκριση στην αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (άρθρο 9§4 του Κανονισμού 2021/1060 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για τα Ταμεία της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027), η οποία αναφέρεται στην αποφυγή σημαντικών επιβαρύνσεων σε έξι περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους (αντιμετώπιση κλιματικής αλλαγής, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, αειφορική χρήση και προστασία υδάτινων και θαλάσσιων πόρων, κυκλική οικονομία, αποτροπή και έλεγχος ρύπανσης, προστασία και αποκατάσταση βιοποικιλότητας και οικοσυστημάτων), όπου αυτό απαιτείται από το ενωσιακό δίκαιο.
  - 1.2.2. Εκπλήρωση των απαιτήσεων ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή (climate proofing of infrastructure), όπως αυτές προκύπτουν από τα θεσμικά, τεχνικά και καθοδηγητικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
  - 1.2.3. Συμμόρφωση στις περιβαλλοντικές απαιτήσεις που θα θέσει το εκάστοτε πάγιο εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο του περιβάλλοντος και οι περιβαλλοντικοί όροι του κάθε έργου.
  - 1.2.4. Δυνατότητα και ετοιμότητα εξέλιξης προς τις απαιτήσεις που δημιουργεί η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση.
  - 1.2.5. Αποφυγή συσσωρευτικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε περιοχές αυξημένης πυκνότητας παρεμβάσεων.

2. Για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων, στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη λειτουργία των επενδύσεων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027, θα πρέπει να ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:
- 2.1. *Βελτιστοποίηση χωροθέτησης:* οι υποδομές και επενδύσεις θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από κατάλληλες χωροθετήσεις των εγκαταστάσεών τους, κατά προτεραιότητα εντός οργανωμένων υποδοχέων ή εντός εκτάσεων με αυξημένη καταλληλότητα, ελαχιστοποιώντας την κατάληψη φυσικών ή ημιφυσικών εκτάσεων. Στα κριτήρια καταλληλότητας θα πρέπει να συμπεριληφθεί με αυξημένη βαρύτητα η αξιοποίηση ή/και αποκατάσταση διαταραγμένων εκτάσεων και υποβαθμισμένων εδαφών, ενώ θα πρέπει να λαμβάνεται ειδική μέριμνα στις περιοχές εδαφών όπου παρατηρούνται φαινόμενα ερημοποίησης και διάβρωσης. Ειδική μέριμνα απαιτείται επίσης για τη διασφάλιση της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας που αξιοποιείται για την κάλυψη διατροφικών αναγκών.
  - 2.2. *Προστασία και αποκατάσταση φυσικών ενοτήτων και τοπίων και ενίσχυση των φυσικών στοιχείων στον ιστό της πόλης:* Η μέριμνα για το τοπίο, η συνέχεια και συνοχή του φυσικού και αστικού χώρου θα πρέπει να αποτελέσουν ουσιώδες στοιχείο κάθε μορφής χωρικού σχεδιασμού.
  - 2.3. *Περιορισμός κινδύνων και οχλήσεων ως προς το φυσικό περιβάλλον:* Οι υποδομές και επενδύσεις που ενισχύονται από το πρόγραμμα θα πρέπει να ενσωματώνουν σχέδια περιορισμού και αντιμετώπισης κινδύνων ρύπανσης ή καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος (δασικές εκτάσεις, αγροτικά οικοσυστήματα, θαλάσσιο περιβάλλον κ.ά.).
  - 2.4. *Αποφυγή αλλοιώσεων στα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των υδάτων:* στο σχεδιασμό των υποδομών και επενδύσεων θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για την αποφυγή ή ελαχιστοποίηση των μεταβολών στην ποσοτική και ποιοτική κατάσταση των υδάτων.
  - 2.5. *Προστασία θαλάσσιου περιβάλλοντος:* Η πρόληψη ή ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο θαλάσσιο περιβάλλον, καθώς και προστασία ευαίσθητων θαλάσσιων ή παράκτιων σχηματισμών, θα πρέπει να αποτελεί απαίτηση για την ενίσχυση από το πρόγραμμα έργων ή επενδύσεων σε παράκτιες ή θαλάσσιες ζώνες.
  - 2.6. *Ενσωμάτωση περιβαλλοντικής καινοτομίας:* Στις παρεμβάσεις των πέντε πρώτων αξόνων προτεραιότητας, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η ενσωμάτωση τεχνολογιών και μεθόδων καινοτομίας με επωφελές πρόσημο για το περιβάλλον, ιδίως ως προς τις νέες, πράσινες μορφές ενέργειας, την ενεργειακή αποτελεσματικότητα και αυτονομία, την κυκλική χρήση υλικών, ενέργειας και νερού, καθώς και την πληρέστερη ένταξη των έργων στο περιβάλλον της περιοχής υποδοχής.

- 2.7. *Προστασία της βιοποικιλότητας:* Η διαδικασία ένταξης στο πρόγραμμα θα πρέπει να ενσωματώνει κριτήρια προστασίας της βιοποικιλότητας και ανταπόκρισης των ενισχυόμενων επενδύσεων στους στόχους διατήρησης των προστατευόμενων ειδών και οικοτόπων, καθώς και έλεγχο συμβατότητας με τις προβλέψεις των σχεδίων διαχείρισης των επηρεαζόμενων περιοχών.
3. Τα κτίρια των επενδύσεων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος, θα πρέπει να ανταποκρίνονται, στο μέγιστο εφικτό βαθμό, στις αρχές της πράσινης δόμησης, της ελαχιστοποιημένης κατανάλωσης ενέργειας και της κυκλικής οικονομίας.
  4. Για την ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας, οι επενδύσεις εντός ή στην περίμετρο αστικών περιοχών θα πρέπει να ενσωματώνουν μέτρα για την ενθάρρυνση και διευκόλυνση χρήση μέσων συλλογικής μετακίνησης, ποδηλάτου και άλλων τρόπων μετακίνησης που διακρίνονται από φιλικότητα προς το περιβάλλον, όπως η ηλεκτροκίνηση.
  5. *Ενίσχυση της ασφάλειας ως προς την αποφυγή ατυχημάτων με επίπτωση στο περιβάλλον ή/και ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους:* Στο σχεδιασμό των υποδομών και επενδύσεων εντός ή σε γειτνίαση με αστικές περιοχές, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται μέριμνα για την πρόληψη ατυχημάτων που θα μπορούσαν να προκαλέσουν περιβαλλοντική υποβάθμιση, καθώς και μέτρα για τον περιορισμό και την αποτελεσματικότερη δυνατή αντιμετώπιση των συνεπειών τους.
  6. *Για την προώθηση της αιεφόρου τουριστικής ανάπτυξης σε νησιωτικές περιοχές υψηλών τουριστικών ροών,* στο σχεδιασμό και τη λειτουργία των επενδύσεων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος, θα πρέπει να επιδιώκεται παράλληλη και ισορροπημένη ανάπτυξη όλων των τομέων της οικονομίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, διατηρώντας ταυτόχρονα την περιβαλλοντική δομή και την πολιτισμική ιδιαιτερότητα της περιοχής. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει η τουριστική ανάπτυξη να προσαρμόζεται στις ανάγκες προστασίας του περιβάλλοντος.
  7. Η εφαρμογή των προτάσεων αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που διατυπώνονται στην ενότητα 7.4 της ΣΜΠΕ καθίσταται υποχρεωτική, εφόσον δεν έρχεται σε αντίθεση με τα παραπάνω.
- Γ. Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του προγράμματος**
1. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή του προγράμματος, θα πρέπει να πραγματοποιείται με τη συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων που θα καταγράφονται κατά την επιχειρησιακή παρακολούθηση υλοποίησης του προγράμματος, με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού.
  2. Ως εκ τούτου, στον μηχανισμό παρακολούθησης της υλοποίησης του προγράμματος θα πρέπει να ενταχθούν πρόνοιες συλλογής στοιχείων που να αφορούν:

- 2.1. Στην εφαρμογή των όρων που τέθηκαν στην ενότητα Β.ΙΙ παραπάνω.
- 2.2. Σε περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες που αναπτύχθηκαν ή ενισχύθηκαν από το πρόγραμμα.
3. Η συλλογή και επεξεργασία των παραπάνω στοιχείων θα πραγματοποιείται στην αρχή κάθε έτους από την έναρξη υλοποίησης του προγράμματος και τα αποτελέσματα θα αποτυπώνονται σε έκθεση περιβαλλοντικής παρακολούθησης, η οποία θα δημοσιοποιείται με ανάρτησή της στο διαδικτυακό τόπο της Αρχής Σχεδιασμού, δίνοντας παράλληλα τη δυνατότητα στο ενδιαφερόμενο κοινό να εκφράσει τις απόψεις του για το περιεχόμενο της έκθεσης.
4. Η εφαρμογή των προτάσεων περιβαλλοντικής παρακολούθησης που διατυπώνονται στην ενότητα 7.5 της ΣΜΠΕ καθίσταται υποχρεωτική, εφόσον δεν έρχεται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Δ. Χρονικό διάστημα ισχύος της απόφασης

Η παρούσα απόφαση ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος.

Σε περίπτωση τροποποίησης του σχεδίου, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται στην ΚΥΑ με α. π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006 (Β' 1225), όπως ισχύει.

Ε. Δημοσιοποίηση και άλλες διατάξεις

Η Αρχή Σχεδιασμού προβαίνει σε δημοσιοποίηση της παρούσας απόφασης για την ενημέρωση του κοινού, αναρτώντας την απόφαση στην επίσημη ιστοσελίδα της, εντός δέκα ημερών από την παραλαβή της (παρ. 11 του άρθρου 7 σε συνδυασμό με την παρ. 9 του άρθρου 5 της ΚΥΑ 107017/2006, όπως ισχύει).

Η ΣΜΠΕ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.

Στις πράξεις ή αποφάσεις έγκρισης του προγράμματος πρέπει να αναφέρεται ρητά η παρούσα απόφαση.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ**

Αναρτητέα Πράξη